

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

T: 01 471 22 11

F: 01 471 29 78

E: glavna.pisarna@mors.si

www.mors.si

Številka: 604-32/2018-8 - DGZR

Datum: 30. 01. 2019

Na podlagi tretjega odstavka 13. člena Zakona o varstvu pred utopitvami (Uradni list RS, št. 42/07 – uradno prečiščeno besedilo, in 9/11) izdajam

**PROGRAM
DOPOLNILNEGA USPOSABLJANJA ČLANOV IN PRIPADNIKOV GASILSKIH,
POTAPLJAŠKIH IN DRUGIH REŠEVALNIH SLUŽB TER ENOT CIVILNE ZAŠČITE, KI
IZVAJAJO ZAŠČITO IN REŠEVANJE OB POPLAVAH IN DRUGIH NESREČAH NA VODI
(PROGRAM E)**

KAZALO

A SPLOŠNI DEL.....	3
1 IME PROGRAMA	3
2 UTEMELJITEV PROGRAMA	3
3 CILJNA SKUPINA.....	3
4 CILJI PROGRAMA	4
5 TRAJANJE PROGRAMA.....	4
6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA	5
7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM.....	6
8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU.....	8
9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA.....	8
10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S TEM PROGRAMOM.....	8
11 ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA.....	8
12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA.....	9
13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA	10
14 VIDEZ LISTINE.....	10
15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV.....	10
B POSEBNI DEL	11
16 PREDMETNIK	11
17 KATALOG ZNANJA.....	13
18 KONČNA DOLOČBA.....	18

A SPLOŠNI DEL

1 IME PROGRAMA

Program dopolnilnega usposabljanja članov in pripadnikov gasilskih, potapljaških in drugih reševalnih služb ter enot Civilne zaščite, ki izvajajo zaščito in reševanje ob poplavah in drugih nesrečah na vodi (program E), v nadaljevanju program.

2 UTEMELJITEV PROGRAMA

V Zakonu o varstvu pred utopitvami (Uradni list RS, št. 42/07 – uradno prečiščeno besedilo, in 9/11) je določeno, da morajo biti člani in pripadniki gasilskih, potapljaških in drugih reševalnih služb ter enot Civilne zaščite, ki so namenjene zaščiti in reševanju ob poplavah in drugih nesrečah na vodi, usposobljeni za reševanje iz vode. Programi usposabljanja morajo biti prilagojeni zahtevnosti izvajanja nalog zaščite, reševanja in pomoči ob poplavah in drugih nesrečah na vodi.

Vrste programov, po katerih se usposobijo reševalci iz vode, in osebe, usposobljene za reševanje iz vode, so določene v Pravilniku o reševalcih iz vode (Uradni list RS, št. 103/11), v nadaljevanju pravilnik. Programi usposabljanja pripadnikov gasilskih, potapljaških in drugih reševalnih služb ter enot Civilne zaščite, ki izvajajo zaščito in reševanje ob poplavah in drugih nesrečah na vodi, spadajo v skupino E.

Na podlagi izkušenj iz usposabljanj po veljavnih programih iz skupine E in izvajanja različnih reševalnih akcij je ugotovljeno, da pripadniki služb in enot, ki izvajajo zaščito in reševanje ob poplavah in drugih nesrečah na vodi, ne pridobijo oziroma nimajo zadostnega znanja in sposobnosti za reševanje iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko ter z motornim čolnom. Navedena načina sta potrebna in pogosta pri zaščiti in reševanju ob poplavah in drugih nesrečah na vodi, saj je pri tem reševalec najmanj izpostavljen vsem tveganjem in nevarnostim. Prav tako ne pridobijo znanja za reševanje iz zaledenelih voda.

Z usposabljanjem po tem programu bodo pripadniki reševalnih enot svoje znanje in sposobnosti izpopolnili, nadgradili in se dodatno usposobili v različnih načinih in razmerah za varno in učinkovito posredovanje in reševanje ob poplavah in drugih nesrečah na vodi.

Program je razdeljen na tri module. Prvi modul je namenjen usposabljanju za reševanje iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko, drugi modul usposabljanju za reševanje iz zaledenelih voda in tretji modul usposabljanju za reševanje iz vode z motornim čolnom.

Prenova veljavnega programa je nujna zaradi dopolnitve z novimi vsebinami ter uskladitve s predpisi s področja varstva pred utopitvami in z metodologijo priprave izobraževalnih programov za zaščito, reševanje in pomoč.

3 CILJNA SKUPINA

Program je namenjen pripadnikom enot Civilne zaščite in članom ter pripadnikom gasilskih, potapljaških in drugih reševalnih služb, ki so skladno z Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09, 23/11 in 27/16) določeni za reševanje ob nesrečah na tekočih ter stoječih vodah.

Usposabljanja se lahko udeležijo tudi druge zainteresirane skupine (na primer pripadniki Slovenske vojske, Policije itn.) ter pripadniki tujih reševalnih služb, skladno z zakonom in po dogovoru z Izobraževalnim centrom za zaščito in reševanje RS.

4 CILJI PROGRAMA

Cilji modula Reševanje iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko:

- 1) udeležence seznaniti z:
 - osnovami uporabe rafta na divji vodi,
 - različnimi načini reševanja iz vode,
 - načini reševanja iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko z raftom;
- 2) udeležence usposobiti za:
 - osnovno uporabo rafta na divji vodi,
 - uporabo različnih načinov reševanja iz vode,
 - reševanje iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko z raftom;
- 3) preveriti usposobljenost udeležencev usposabljanja.

Cilji modula Reševanje iz zaledenelih voda:

- 1) udeležence seznaniti z:
 - načeli varnosti na zaledenelih površinah,
 - zaščitno in reševalno opremo pri reševanju iz zaledenelih voda,
 - načini reševanja iz zaledenelih voda;
- 2) udeležence usposobiti za:
 - izvajanje varnostnih ukrepov na zaledenelih površinah,
 - uporabo zaščitne in reševalne opreme,
 - reševanje iz zaledenelih voda;
- 3) preveriti usposobljenost udeležencev usposabljanja.

Cilji modula Reševanje iz vode z motornim čolnom:

- 1) udeležence seznaniti z/s:
 - varnostjo, konstrukcijo in opremo motornega čolna,
 - upravljanjem motornega čolna,
 - komuniciranjem in koordinacijo ekipe na motornem čolnu,
 - samoreševanjem iz vode;
- 2) udeležence usposobiti za:
 - pravilno pripravo in vzdrževanje motornega čolna,
 - pravilno upravljanje motornega čolna,
 - komuniciranje in koordiniranje ekipe na motornem čolnu,
 - samoreševanje iz vode;
- 3) preveriti usposobljenost udeležencev usposabljanja.

5 TRAJANJE PROGRAMA

Usposabljanje po modulu Reševanje iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko traja 30 pedagoških ur, od tega so štiri ure namenjene teoretičnemu delu, 22 ur vajam oziroma praktičnemu urjenju ter štiri ure preizkusu usposobljenosti.

Usposabljanje po modulu Reševanje iz zaledenelih voda traja 30 pedagoških ur, od tega je deset ur namenjenih teoretičnemu delu, 16 ur vajam oziroma praktičnemu urjenju ter štiri ure preizkusu usposobljenosti.

Usposabljanje po modulu Reševanje iz vode z motornim čolnom traja 30 pedagoških ur, od tega je osem ur namenjenih teoretičnemu delu, 18 ur vajam oziroma praktičnemu urjenju ter štiri ure preizkusu usposobljenosti.

Število ur, namenjenih posamezni učni vsebini, je mogoče prilagoditi glede na predznanje udeležencev usposabljanja oziroma na potrebe ciljne skupine, pri čemer mora skupno določen čas za izvedbo programa ostati nespremenjen.

6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA

Predavatelji in inštruktorji morajo udeležencem na začetku usposabljanja posameznega modula predstaviti namen in cilje usposabljanja ter vsebine in obseg preverjanja usposobljenosti za reševanje iz vode.

Preverjanje znanja, spretnosti in veščin udeležencev poteka sproti med usposabljanjem s postavljanjem vprašanj oziroma z razgovorom, prav tako se tudi sproti preverja uspešno izvajanje vseh elementov iz praktičnih vaj.

Ocenjevanje udeležencev se izvede po končanem usposabljanju, in sicer kot preizkus usposobljenosti, ki obsega ocenjevanje praktičnega znanja.

Preizkus usposobljenosti se skladno s pravilnikom o reševalcih iz vode opravlja pred štiričlansko komisijo za preizkus usposobljenosti. Komisijo, sestavljeno iz predstavnikov izvajalca usposabljanja in inštruktorjev usposabljanja, imenuje generalni direktor Uprave RS za zaščito in reševanje.

Preizkus usposobljenosti za reševanje iz vode opravljajo udeleženci v dveh delih:

- prvi del obsega izvedbo praktične vaje,
- drugi del obsega praktični preizkus znanja plavanja in plavalnih sposobnosti.

Komisija oceni končni uspeh udeleženca na podlagi ocen obeh delov preizkusa usposobljenosti. Udeleženec opravi preizkus, če uspešno opravi oba dela preverjanja, in sicer mora pri praktičnem preizkusu pravilno izvesti vse predpisane vaje.

Ocenjuje se z dihonomno lestvico ocenjevanja: uspešno ali neuspešno.

Udeleženec, ki ni uspešno opravil dela ali celotnega preizkusa usposobljenosti, lahko del preizkusa ali celoten preizkus ponavlja v naslednjem razpisanem terminu usposabljanja. Če je pri ponavljanju neuspešen, ponavlja celoten program po preteku enega leta.

Preizkus usposobljenosti po modulu Reševanje iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko

Preizkus usposobljenosti obsega preverjanje znanja plavanja in plavalnih sposobnosti ter usposobljenosti za reševanje iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko. Ocenjuje se pravilnost izvedbe in, če je predpisano, tudi čas izvedbe.

Udeleženec mora pri ocenjevanju znanja plavanja in plavalnih sposobnosti:

- neprekinjeno preplavati 200 metrov v manj kot štirih minutah,
- neprekinjeno preplavati pod vodo brez opreme 20 metrov,
- neprekinjeno preplavati pod vodo z opremo za prosto potapljanje 25 metrov,
- neprekinjeno plavati na mestu z dvignjenimi rokami nad vodo eno minuto,
- potopiti se do globine 4,5 metra z opremo za prosto potapljanje.

Preizkus usposobljenosti za reševanje iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko vsebuje elemente priprave vozlov in vrvnih sistemov.

Preizkus usposobljenosti po modulu Reševanje iz zaledenelih voda

Preizkus usposobljenosti za reševanje iz zaledenelih voda obsega preverjanje znanja plavanja in plavalnih sposobnosti ter usposobljenosti za reševanje iz zaledenelih voda. Ocenjuje se pravilnost izvedbe in, če je predpisano, tudi čas izvedbe.

Udeleženec mora pri ocenjevanju znanja plavanja in plavalnih sposobnosti:

- neprekinjeno preplavati 200 metrov v manj kot štirih minutah,
- neprekinjeno preplavati pod vodo brez opreme 20 metrov,
- neprekinjeno preplavati pod vodo z opremo za prosto potapljanje 25 metrov,
- neprekinjeno plavati na mestu z dvignjenimi rokami nad vodo eno minuto,
- potopiti se do globine 4,5 metra z opremo za prosto potapljanje.

Preizkus usposobljenosti za reševanje iz zaledenelih voda vsebuje elemente tehnike reševanja iz zaledenelih voda.

Preizkus usposobljenosti po modulu Reševanje iz vode z motornim čolnom

Preizkus usposobljenosti za reševanje iz vode z motornim čolnom obsega preverjanje znanja plavanja in plavalnih sposobnosti ter usposobljenosti za reševanje iz vode z motornim čolnom. Ocenjuje se pravilnost izvedbe in, če je predpisano, tudi čas izvedbe.

Udeleženec mora pri ocenjevanju znanja plavanja in plavalnih sposobnosti:

- neprekinjeno preplavati 100 metrov v največ dveh minutah in 30 sekundah,
- neprekinjeno preplavati pod vodo deset metrov.

Preizkus usposobljenosti za reševanje iz vode z motornim čolnom vsebuje elemente tehnike upravljanja motornega čolna.

7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM

Splošna pogoja:

- polnoletnost,
- najmanj IV. stopnja izobrazbe.

Posebni pogoji za modul Reševanje iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko:

- opravljen predpisan zdravniški pregled (3. člen Pravilnika o ugotavljanju zdravstvene sposobnosti operativnih gasilcev),
- opravljen preizkus znanja plavanja in plavalnih sposobnosti,
- potrdilo o vključitvi pripadnika v Civilno zaščito, gasilsko ali drugo reševalno službo za reševanje iz vode (ob poplavih in drugih nesrečah na vodi),
- veljaven naziv osebe, usposobljene za reševanje iz vode (program E),
- neoprenska obleka ali suha obleka za reševanje iz vode,
- čelada,
- obutev s profiliranim podplatom,
- rešilni jopič z varnostnim sistemom za odpiranje pod obremenitvijo,
- nož s fiksnim rezilom in topo konico (dolžina rezila največ osem centimetrov),
- vrv za reševanje iz vode, dolga od 20 do 25 metrov,
- štiri matične vponke hruškaste oblike s sistemom zapiranja „key lock”,

- piščalka,
- osem metrov pomožne (prusikove) vrvice s premerom šest milimetrov,
- šest metrov cevastega traku z a testom/minimalno nosilnostjo 1500 kilogramov.

Preizkus znanja plavanja in plavalnih sposobnosti obsega:

- neprekinjeno preplavati 100 metrov v manj kot dveh minutah,
- neprekinjeno preplavati pod vodo brez opreme 15 metrov,
- neprekinjeno plavati na mestu z dvignjenimi rokami nad vodo eno minuto.

Posebni pogoji za modul Reševanje iz zaledenelih voda:

- opravljen predpisan zdravniški pregled (3. člen Pravilnika o ugotavljanju zdravstvene sposobnosti operativnih gasilcev),
- opravljen preizkus znanja plavanja in plavalnih sposobnosti,
- potrdilo o vključitvi pripadnika v Civilno zaščito, gasilsko ali drugo reševalno službo za reševanje iz vode (ob poplavih in drugih nesrečah na vodi),
- veljaven naziv osebe, usposobljene za reševanje iz vode (program E),
- suha obleka za reševanje iz vode,
- rokavice,
- čelada,
- obutev s profiliranim podplatom,
- rešilni jopič z varnostnim sistemom za odpiranje pod obremenitvijo,
- nož s fiksnim rezilom,
- izvijač oziroma vpikača oziroma palica z ostro konico,
- vrv za reševanje iz vode, dolga od 20 do 25 metrov,
- štiri matične vponke hruškaste oblike s sistemom zapiranja „key lock”,
- piščalka,
- osem metrov pomožne (prusikove) vrvice s premerom šest milimetrov,
- šest metrov cevastega traku z a testom/minimalno nosilnostjo 1500 kilogramov.

Preizkus znanja plavanja in plavalnih sposobnosti obsega:

- neprekinjeno preplavati 100 metrov v manj kot dveh minutah,
- neprekinjeno preplavati pod vodo brez opreme 15 metrov,
- neprekinjeno plavati na mestu z dvignjenimi rokami nad vodo eno minuto.

Posebni pogoji za modul Reševanje iz vode z motornim čolnom:

- opravljen predpisan zdravniški pregled (3. člen Pravilnika o ugotavljanju zdravstvene sposobnosti operativnih gasilcev),
- opravljen preizkus znanja plavanja in plavalnih sposobnosti,
- potrdilo o vključitvi pripadnika v Civilno zaščito, gasilsko ali drugo reševalno službo za reševanje iz vode (ob poplavih in drugih nesrečah na vodi),
- veljaven izpit za voditelja čolna za plovbo po morju in izpit voditelja čolna za plovbo po celinskih vodah,
- neoprenska obleka ali suha obleka za reševanje iz vode,
- čelada,
- obutev s profiliranim podplatom,
- rešilni jopič v skladu s standardom,
- nož s fiksnim rezilom in topo konico (dolžina rezila največ osem centimetrov),
- vrv za reševanje iz vode, dolga od 20 do 25 metrov,
- štiri matične vponke hruškaste oblike s sistemom zapiranja „key lock”,
- piščalka,
- osem metrov pomožne (prusikove) vrvice s premerom šest milimetrov,
- šest metrov cevastega traku z a testom/minimalno nosilnostjo 1500 kilogramov,
- lasten motorni čoln.

Preizkus znanja plavanja in plavalnih sposobnosti:

- neprekinjeno preplavati 100 metrov v največ dveh minutah in 30 sekundah,
- neprekinjeno preplavati pod vodo deset metrov.

Pogoj za vključitev pripadnikov reševalnih služb iz drugih držav:

- predloženo potrdilo o njihovi zdravstveni sposobnosti in usposobljenosti za izvajanje zaščite in reševanja ob poplavih in drugih nesrečah na vodi, ki ga izda pooblaščen organ,
- dokazilo o opravljenem preizkusu znanja plavanja in plavalnih sposobnosti.

Udeleženci morajo biti pred začetkom usposabljanja seznanjeni z nevarnostmi, predpisano zaščitno opremo in sredstvi ter njihovo uporabo oziroma varnostnimi ukrepi, ki jih je treba izvajati med usposabljanjem. Udeleženec mora zaradi varnosti pred začetkom usposabljanja pisno izjaviti, da je psihofizično sposoben za udeležbo na usposabljanju in da bo upošteval predpisane varnostne ukrepe.

8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU

V programu niso predpisani pogoji za napredovanje.

9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA

Pogoj za dokončanje posameznega modula je uspešno opravljen preizkus usposobljenosti.

10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S TEM PROGRAMOM

Udeleženec usposabljanja po modulu Reševanje iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko pridobi dopolnilno znanje, veščine in spretnosti za učinkovitejše izvajanje zaščite in reševanja ob poplavih in drugih nesrečah na vodi z vrvjo oziroma z vrvno tehniko z uporabo rafta.

Udeleženec usposabljanja po modulu Reševanje iz zaledenelih voda pridobi dopolnilno znanje, veščine in spretnosti za učinkovitejše izvajanje zaščite in reševanja ob poplavih in drugih nesrečah na zaledenelih vodnih površinah.

Udeleženec usposabljanja po modulu Reševanje iz vode z motornim čolnom pridobi dopolnilno znanje, veščine in spretnosti za učinkovitejše izvajanje zaščite in reševanja ob poplavih in drugih nesrečah na vodi z uporabo motornega čolna.

11 ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA

Izvajalec usposabljanja so Izobraževalni center za zaščito in reševanje Republike Slovenije in izobraževalne organizacije, ki pridobijo pooblastilo za izvajanje programov usposabljanja na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v skladu s pogoji in po postopku, določenem s Pravilnikom o izobraževanju in usposabljanju na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 102/09 in 45/12).

Strokovno teoretično in praktično usposabljanje poteka v objektih, na vadiščih in drugih površinah, ki so del Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje Republike Slovenije ali so v njegovem upravljanju, in v drugih objektih, na vadiščih ter območjih.

Del praktičnega usposabljanja poteka v krajih in objektih (na morju, v rekah in jezerih), ki jih izbere izvajalec usposabljanja oziroma so dogovorjeni med njim in ustanovo, ki udeleženca pošlje na usposabljanje.

Usposabljanje po programu je organizirano v obliki tečaja. Izvaja se v skupini največ dvanajstih udeležencev. Usposabljanje se izvede, če je prijavljenih najmanj šest udeležencev. Praktične vaje se izvajajo posamezno, v parih in skupinah.

Praktični del usposabljanja po modulu Reševanje iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko in po modulu Reševanje iz zaledenelih voda poteka pod vodstvom inštruktorjev ob upoštevanju zahteve en inštruktor na največ pet udeležencev, po modulu Reševanje iz vode z motornim čolnom pa trije inštruktorji na čoln oziroma pet na dva čolna.

Predavatelji pripravijo učno gradivo v ustrezni elektronski obliki (po dogovoru z izvajalcem usposabljanja) in povzetke za udeležence.

Pri praktičnem delu usposabljanja v prvem, drugem in tretjem modulu se uporablja osebna in skupna zaščitna reševalna oprema. V tretjem modulu udeleženci uporabljajo svoj motorni čoln.

Za izvedbo usposabljanja se pripravi načrt, ki obsega cilje, način izvedbe, predpisano osebno in skupno zaščitno opremo, opremo za reševanje iz vode, časovni potek, varnostne ukrepe, zdravstveno oskrbo in odgovorne osebe. Izvajalec usposabljanja mora udeležence pred izvajanjem praktičnega usposabljanja seznaniti z vsebino načrta, udeleženci usposabljanja pa morajo s svojim podpisom potrditi, da so z njim seznanjeni.

Izvedbo usposabljanja pripadnikov regijskih ekip Civilne zaščite za reševanje na vodi in iz vode ter pripadnikov gasilskih enot širšega pomena financira Uprava RS za zaščito in reševanje. Za preostale udeležence izvedbo usposabljanja financira tisti, ki je udeleženca napotil na usposabljanje.

Nadomestilo za plačo, potne stroške, stroške prehrane in namestitve za udeležence plača tisti, ki je udeleženca napotil na usposabljanje.

12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA

Med izvajanjem programa usposabljanja odgovorna oseba za izvedbo programa, predavatelj ali inštruktor spremlja sposobnost posameznega udeleženca. Če obstaja utemeljen dvom, da udeleženec ni sposoben opraviti naloge varno zase in za druge udeležence, mu odgovorna oseba, predavatelj ali inštruktor prepove izvajanje take naloge.

Program usposabljanja se lahko smiselno uporablja tudi za usposabljanje pripadnikov reševalnih služb iz drugih držav. Nabor vsebin za te udeležence se pripravi glede na njihove potrebe, tako da se teoretični in praktični del usposabljanja znotraj posameznega modula lahko skrajšata oziroma podaljšata, pri čemer se skupna količina ur, namenjenih posameznemu modulu, ne sme zmanjšati ali povečati za več kot 30 odstotkov.

Nabor vsebin in način preverjanja znanja morata biti vidna iz načrta izvedbe usposabljanja.

13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA

Predavatelji morajo praviloma imeti najmanj višjo, inštruktorji pa najmanj srednjo strokovno izobrazbo.

Predavatelji in inštruktorji, ki morajo biti strokovnjaki z določenega področja, morajo imeti ustrezno andragoško usposobljenost, ki jo pridobijo na usposabljanju v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje RS ali na drugem primerljivem usposabljanju. Zaradi posebnosti usposabljanja so pri izvedbi zahtevane njihove izkušnje pri reševanju iz vode.

Inštruktorji praktičnega usposabljanja morajo imeti veljaven naziv reševalca iz vode (program C) ali osebe, usposobljene za reševanje iz vode (program E). Inštruktorji praktičnega usposabljanja tretjega modula morajo imeti tudi veljaven izpit za voditelja čolna za plovbo po morju in izpit voditelja čolna za plovbo po celinskih vodah.

14 VIDEZ LISTINE

Listina ima obliko potrdila, ki ga izda izvajalec usposabljanja.

Udeleženec, ki je uspešno opravil usposabljanje, dobi potrdilo o opravljenem programu (z imenom programa ter navedbo modula in datuma).

Udeleženec, ki se je udeležil usposabljanja, vendar ga ni uspešno opravil, dobi potrdilo o udeležbi z navedbo opravljenih obveznosti iz programa.

15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV

Avtorji programa in katalogov:

- Brigita Perbil Puš, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- mag. Domen Torkar, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- Zvezdan Božič, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- Rok Sorta, zunanji strokovni sodelavec,
- Urban Herzog, zunanji strokovni sodelavec,
- Borut Svoltšak, zunanji strokovni sodelavec,
- Rok Jensterle, zunanji strokovni sodelavec,
- Matej Kejžar, zunanji strokovni sodelavec,
- Robert Anžič, zunanji strokovni sodelavec,
- Gašper Finžgar, zunanji strokovni sodelavec,
- Pavel Andrejc, zunanji strokovni sodelavec,
- mag. Zdenka Krese, Uprava RS za zaščito in reševanje.

B POSEBNI DEL

16 PREDMETNIK

Modul Reševanje iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko

Zap. št.	VSEBINA	Število pedagoških ur		
		P	V	Skupaj
1	Osnove uporabe rafta na divji vodi		3	3
2	Načini reševanja iz vode: <ul style="list-style-type: none">– tehnike reševanja iz vode,– reševanje z raftom.		5	5
3	Načini reševanja iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko z raftom: <ul style="list-style-type: none">– uporaba vrvi za reševanje iz vode,– vozli,– sidrišča in škripčevja,– postavitve in priprava sidrišč,– vrvni sistemi za vodenje rafta,– reševanje z raftom.	4	8	12
4	Simuliranje, proučevanje in reševanje praktičnih primerov reševanja iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko z raftom.		6	6
5	Preizkus usposobljenosti: <ul style="list-style-type: none">– simulacija nesreče.		4	4
	Skupaj:	4	26	30

Modul Reševanje iz zaledenelih voda

Zap. št.	VSEBINA	Število pedagoških ur		
		P	V	Skupaj
1	Načela varnosti: <ul style="list-style-type: none">– mrzla voda,– reakcije človeka v mrzli vodi,– posebnosti ledu,– ocena zaledenele površine,– pravila varnega gibanja na ledu.	6	6	12
2	Oprema za reševanje iz zaledenelih voda: <ul style="list-style-type: none">– oprema za merjenje in testiranje ledu,– osebna zaščitna in reševalna oprema,– skupna zaščitna in reševalna oprema.	2	2	4
3	Načini reševanja iz zaledenelih voda: <ul style="list-style-type: none">– tehnike reševanja,– samoreševanje,– reševanje s plovili.	2	8	10
4	Preizkus usposobljenosti: <ul style="list-style-type: none">– simulacija nesreče.		4	4
	Skupaj:	10	20	30

Modul Reševanje iz vode z motornim čolnom

Zap. št.	VSEBINA	Število pedagoških ur		
		P	V	Skupaj
1	Varnost, konstrukcija in oprema motornega čolna: <ul style="list-style-type: none"> – karakteristike, sposobnosti in manevrske lastnosti motornega čolna, – postopki priprave pogona, opreme in posadke, – vzdrževanje motornega čolna, – osebna zaščitna in reševalna oprema, – skupna zaščitna in reševalna oprema. 	4	4	8
2	Načini upravljanja motornega čolna: <ul style="list-style-type: none"> – načela varnosti, – različne tehnike upravljanja motornega čolna, – postopki obračanja prevrnjenega plovila, – različni manevri iskanja in pobiranja ponesrečenca, – tehnika izvlačanja ponesrečenca iz vode na čoln. 	1	5	6
3	Komunikacija in koordinacija: <ul style="list-style-type: none"> – znaki za sporazumevanje, – funkcije, naloge in odgovornosti ekipe na čolnu, – koordinacija reševanja, – postopki etičnih dilem. 	1	1	2
1	Samoreševanje iz vode: <ul style="list-style-type: none"> – osnove hidromehanike, – načela varnosti, – osebna zaščitna in reševalna oprema, – reševalno plavanje, – tehnike samoreševanja iz vode, – reševanje z vrvjo za reševanje iz vode. 	2	6	8
5	Simuliranje, proučevanje in reševanje praktičnih primerov reševanja iz vode z motornim čolnom		3	3
6	Preizkus usposobljenosti: <ul style="list-style-type: none"> – simulacija nesreče. 		3	3
	Skupaj:	8	22	30

Legenda:

P – predavanje,

V – vaje.

17 KATALOG ZNANJA

Katalog znanja za predmet vsebuje ime predmeta oziroma vsebine, predmetno specifične kompetence in operativne cilje. Operativni cilji določajo razmerje med informativnimi in formativnimi cilji.

Modul Reševanje iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko

Vsebina ali kompetenca	Informativni cilji (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženec:	Formativni cilji (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženec:
Osnove uporabe rafta na divji vodi	pozna: <ul style="list-style-type: none"> – osnove uporabe rafta na divji vodi; 	<ul style="list-style-type: none"> – obvlada osnove uporabe rafta na divji vodi;
Načini reševanja iz vode	pozna: <ul style="list-style-type: none"> – oceno stanja vode, – plavanje po divji vodi, – različne načine reševanja iz vode (samoreševanje, reševanje z brega, osebno reševanje), – reševanje z raftom (pobiranje utaplajajočega, obračanje rafta); 	<ul style="list-style-type: none"> – pravilno oceni stanje vode, in okoliščine utaplajajočega, – obvlada aktivno in pasivno plavanje, – obvlada in izvaja različne načine reševanja iz vode, – obvlada in izvaja samoreševanje, reševanje z brega, osebno reševanje, – obvlada reševanje z raftom (pobere utaplajajočega, izvaja obračanje rafta);
Načini reševanja iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko z raftom	pozna: <ul style="list-style-type: none"> – način uporabe vrvi za reševanje iz vode, – način priprave osnovnih vozlov, – sidrišča in škripčevja, – postopek navezave rafta, – vrvne sisteme za vodenje rafta, – dostop do ponesrečenca na zahtevni brežini, – načine reševanja z raftom; 	<ul style="list-style-type: none"> – uporablja vrv za reševanje iz vode, – pripravi osnovne vozle, – uporablja sidrišča in škripčevja, – obvlada navezavo rafta, – pripravi vrvni sistem za vodenje rafta, – izvaja dostop do ponesrečenca na zahtevni brežini, – izvaja reševanje z raftom;
Simuliranje, proučevanje in reševanje praktičnih primerov reševanja iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko z raftom	<ul style="list-style-type: none"> – se seznanijo s simulacijo, proučevanjem in reševanjem praktičnih primerov reševanja iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko z 	<ul style="list-style-type: none"> – izvaja simulacijo, proučuje in rešuje različne praktične primere reševanja iz vode z vrvjo oziroma vrvno tehniko z raftom;

	raftom;	
Preizkus usposobljenosti	<ul style="list-style-type: none"> – se seznanjeni s scenarijem nesreče na vodi, – pozna postopek reševanja pri simulaciji nesreče na vodi. 	<ul style="list-style-type: none"> – obvlada in uporablja različne tehnike reševanja pri simulaciji nesreče na vodi.

Modul Reševanje iz zaledenelih voda

Vsebina ali kompetenca	Informativni cilji (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženec:	Formativni cilji (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženec:
Načela varnosti	pozna: <ul style="list-style-type: none"> – posebnosti mrzle vode, – reakcije človeka v mrzli vodi (podhladitev, utopitev), – posebnosti ledu (stoječi led, tekoči led), – kakovost ledu in način njegove meritve, – oceno zaledenele površine, – pravila varnega gibanja na ledu; 	obvlada: <ul style="list-style-type: none"> – posebnosti mrzle vode, – reakcije človeka v mrzli vodi, – posebnosti ledu, – način merjenja debeline ledu, – pravilno oceni zaledenelo površino, – se varno giblje na ledu;
Oprema za reševanje iz zaledenelih voda	pozna: <ul style="list-style-type: none"> – opremo za merjenje in testiranje ledu, – osebno reševalno in zaščitno opremo, – skupno reševalno opremo; 	uporablja: <ul style="list-style-type: none"> – opremo za merjenje in testiranje ledu, – osebno reševalno in zaščitno opremo, – skupno reševalno opremo;
Načini reševanja iz zaledenelih voda	pozna: <ul style="list-style-type: none"> – različne tehnike reševanja (reševanje s sistemskimi in priročnimi pripomočki), – tehnike samoreševanja, – reševanje s plovili; 	obvlada in izvaja: <ul style="list-style-type: none"> – različne tehnike reševanja (reševanje s sistemskimi in priročnimi pripomočki), – samoreševanje, – reševanje s plovili;
Preizkus usposobljenosti	<ul style="list-style-type: none"> – se seznanjeni s scenarijem nesreče na zaledeneli površini, – pozna postopek 	<ul style="list-style-type: none"> – obvlada in uporablja različne tehnike reševanja pri simulaciji nesreče na zaledeneli površini.

	reševanja pri simulaciji nesreče na zaledeneli površini.	
--	--	--

Modul Reševanje iz vode z motornim čolnom

Vsebina ali kompetenca	Informativni cilji (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženeec:	Formativni cilji (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženeec:
Varnost, konstrukcija in oprema motornega čolna	<p>se seznaniti s/z :</p> <ul style="list-style-type: none"> – karakteristikami, sposobnostmi in manevrskimi lastnostmi motornega čolna, – pogonskim motorjem in njegovimi posebnostmi, – postopkom priprave in pregleda motornega čolna, motorja in goriva pred uporabo, – načinom priprave opreme na motornem čolnu, – pravilnim nalaganjem in razporejanjem različnih bremen na motorni čoln, – postopkom vzdrževanja motornega čolna, – osebno zaščitno in reševalno opremo, – skupno zaščitno in reševalno opremo na motornem čolnu; <p>pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – postopek priprave in način spuščanja čolna v vodo, – postopek splavitve čolna, – način privezovanja čolna v vodi, – tehniko izvlačanja čolna iz vode, – postopek pregleda čolna ob zaključku usposabljanja in 	<ul style="list-style-type: none"> – upošteva karakteristike, sposobnosti in manevrske lastnosti motornega čolna, – obvlada pogonski motor in njegove posebnosti, – pripravi in pregleda motorni čoln, motor in gorivo pred uporabo, – obvlada postopek vzdrževanja motornega čolna; <p>uporablja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osebno zaščitno in reševalno opremo (čelada, rešilni jopič, obleka, vrv za reševanje iz vode), – skupno zaščitno in reševalno opremo na čolnu, – opremo na čolnu; <p>obvlada:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pravilno nalaganje in razporejanje različnih bremen na čoln, – postopek priprave in način spuščanja čolna v vodo, – način splavitve čolna, – tehniko privezovanja čolna v vodi, – tehniko izvlačanja čolna iz vode, – postopek pregledovanja čolna ob zaključku usposabljanja in postopek pritrditve čolna na prikolico;

	postopek pritrditve čolna na prikolico;	
Načini upravljanja motornega čolna	<p>pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – načela varnosti, – postopke ob nedelovanju motorja, – tehniko vožnje v protitoku in s tokom, – tehniko obračanja čolna v levo in desno smer, – tehniko obračanja prevrnjenega čolna, – tehniko ustavljanja čolna v protitoku za oviro, – tehniko približevanja čolna oviri (skala, breg), – funkcijo splava in njegov transport čez reko, – tehniko prečenja čolna čez tok, – različne manevre iskanja in pobiranja ponesrečenca, – tehniko izvlačanja ponesrečenca iz vode na čoln; 	<ul style="list-style-type: none"> – odloči, uporabi in zagotovi varnostne ukrepe (oceni globino vode, vreme, strugo reke), – uporabi postopke ob nedelovanju motorja; <p>obvlada in uporablja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tehniko vožnje v protitoku in s tokom, – tehniko obračanja čolna v levo in desno smer, – tehniko obračanja prevrnjenega čolna, – tehniko ustavljanja čolna v protitoku za oviro, – tehniko približevanja čolna oviri (skala, breg), – vlogo splava in njegov transport čez reko, – tehniko prečenja čolna čez tok, – različne manevre iskanja in pobiranja ponesrečenca, – tehniko izvlačanja ponesrečenca iz vode na čoln;
Komunikacija in koordinacija	<p>pozna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zvočno komunikacijo, – radijske zveze, – znake za sporazumevanje, – funkcije, naloge, odgovornosti in velikost ekipe na čolnu, – hierarhijo poveljevanja na čolnu, – vnaprej dogovorjene znake, – koordinacijo reševanja, – komunikacijo ob nesreči, – postopke ob nesreči 	<p>obvlada in uporablja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zvočno komunikacijo, – radijske zveze, – znake za sporazumevanje, – funkcije, naloge, odgovornosti in velikost ekipe na čolnu, – poveljevanje na čolnu, – vnaprej dogovorjene znake, – koordinacijo reševanja, – komunikacijo ob nesreči, – postopke ob nesreči reševalca ali ponesrečenca, – rešitve pri etičnih dilemah, zlasti komu

	reševalca ali ponesrečenca, – postopke etičnih dilem in odločanja;	dati prednost pri reševanju;
Samoreševanje iz vode	pozna: – hidrostatične in hidrodinamične zakonitosti, – osnove in posebnosti hidrodinamike na tekočih vodah, – rečne razsežnosti in vodne tvorbe, – nevarnosti na tekočih vodah, – oceno stanja, – osebno zaščitno in reševalno opremo, – znake za sporazumevanje, – tehnike plavanja: prsno, kravl, bočno, plavanje na mestu in plavanje pod vodo, – tehnike samoreševanja iz vode, – vrv za reševanje iz vode;	– pozna rečne razsežnosti, pretok vode, tok vode, hitrost vode in vodne tvorbe, – prepozna nevarnosti na tekočih vodah, – pravilno oceni stanje in okolščine, – uporablja osebno zaščitno in reševalno opremo, – uporablja znake za sporazumevanje, – obvlada tehniko plavanja: prsno, kravl, bočno, plavanje na mestu in plavanje pod vodo, – obvlada in uporablja tehnike samoreševanja iz vode, – uporablja vrv za reševanje iz vode in jo zna pravilno vreči;
Simuliranje, proučevanje in reševanje praktičnih primerov reševanja iz vode z motornim čolnom	– se seznanj s simulacijo, proučevanjem in reševanjem različnih praktičnih primerov reševanja iz vode z uporabo motornega čolna;	– izvaja simulacijo, – proučuje in rešuje različne praktične primere reševanja iz vode z uporabo motornega čolna;
Preizkus usposobljenosti	– se seznanj s scenarijem nesreče na vodi, – pozna postopek reševanja pri simulaciji nesreče na vodi z motornim čolnom.	– obvlada in uporablja različne tehnike reševanja pri simulaciji nesreče na vodi z motornim čolnom.

18 KONČNA DOLOČBA

Ta program začne veljati z dnem podpisa.

Z uveljavitvijo tega programa preneha veljati Program dopolnilnega usposabljanja za reševanje iz vode za potrebe Civilne zaščite, gasilcev in drugih sil za zaščito in reševanje – z uporabo čolna (števila 849-02-15/2002-1, z dne 17. 6. 2002).

Karl Erjavec
minister